



**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL VŠĮ "A1" SKUNDO**

2023 m. sausio d. Nr. S- (7-172/2022)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narės, pavaduojančios Komisijos pirmininką, Rasos Stravinskaitės (pranešėja), narių Jurgitos Narkevičiūtės, Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo VŠĮ "A1" (toliau – Pareiškėja) 2022-11-28 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2022-11-25 sprendimo grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-1264116 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjos atstovės U. C., I. T., Inspekcijos atstovas R. L. 2022-12-20 posėdyje nuotoliniu būdu dalyvavo.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėja 2022-11-28 skunde nurodo žinojusi apie Inspekcijos Sprendimu jai grąžintą pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) permoką ir, įvertindama savo veiklos specifiką, ją laikiusi ateinančio laikotarpio – 2022 m. spalio mėn. mokėtinam PVM užskaityti.

Inspekcijos Sprendimą grąžinti permoką be prašymo Pareiškėja laiko savavališku ir netinkamu, nes Sprendimas parengtas paskutinę mokėtino PVM už 2022 m. spalio mėn. sumokėjimo dieną, t. y. paskutinę dieną, kai turėjo būti sumokėtas PVM pagal spalio mėn. parengtą deklaraciją, pagal kurią įmonei susidaro 193 020 Eur mokėtinas PVM. Mokesčių administratoriui grąžinus iki lapkričio mėn. 25 d. susidariusią permoką, įmonė liktų skolinga biudžetui pagal paskutinę pateiktą deklaraciją.

Pareiškėja nurodo informaciją apie Inspekcijos Sprendimą gavusi nedarbo dieną, t. y. 2022-11-26 6.11 val. Šiuose veiksmuose Pareiškėja nurodo išvelgianti tyčinį Inspekcijos tikslą apskaičiuoti ir išieškoti iš jos delspinigius arba baudas už nesumokėtą PVM pagal spalio mėn. deklaraciją bei pakenkti Pareiškėjos reputacijai, įtraukiant įmonę į registrus kaip tinkamai ir laiku nevykdančią mokestinių prievolių. Pareiškėja 2022-11-25, kol pranešimas apie sprendimą jai nebuvo įteiktas, negalėjo žinoti apie Sprendimą, panaikinantį įmonės permoką. Tačiau priešingai, pasitikrinusi Inspekcijos informacinėje sistemoje *Mano VMI*, matė informaciją apie tai, kad tos dienos ryte turėjo permoką, kurios užtenka PVM sumokėti. 2022-11-28 Pareiškėja gavo pranešimą apie tai, kad ji mokesčių nesumokėjo ir numatoma vykdyti išieškojimą. Nors faktiškai į jos banko sąskaitą permoka buvo grąžinta 2022-11-28 ir Pareiškėja iškart pervedė mokėtiną PVM sumą atgal, Inspekcija apskaičiavo ir iš įmokos užskaitė 172,53 Eur delspinigius.

Pareiškėja nurodo esanti pasipiktinusi dėl šių ir kitų mokesčių administratoriaus sistemos žinučių pateikimo ne darbo dienomis ir (ar) valandomis (net miego valandomis), sukeliant papildomą stresą ir verčiant reaguoti nedarbo laiku bei gaišti Pareiškėjos apmokamą darbo laiką mokesčių administratoriaus sprendimų apskundimui.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 155 straipsnio 4 dalimi, Pareiškėja prašo Komisijos

panaikinti Inspekcijos Sprendimą ir atstatyti permoką į iki Sprendimo buvusią būklę, taip pat padengti dėl tokio sprendimo atsiradusius nuostolius, jei tokių būtų (delspinigius už laikotarpį nuo 2022-11-26 iki įmokos sumokėjimo darbo dienos, pakartotinio PVM pervedimo mokesčius, šio skundo parengimo ir įteikimo, pakartotinių PVM įmokų atlikimo darbo laiko apmokėjimą ir pan.).

Inspekcija, vadovaudamasi MAĮ 87 ir 111 straipsniais, mokesčių įstatymais, Mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo) taisyklėmis, patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. VA-186 „Dėl mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo)“ (toliau – Taisyklės), 2022-11-25 sprendimu Nr. 331-1264116 nusprendė grąžinti į Pareiškėjos sąskaitą AB SEB banke neįskaitytą PVM permokos (skirtumo) likutį – 210 608 Eur, susidariusį už laikotarpį nuo 2022-07-01 iki 2022-10-01.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos skundas atmestinas, Inspekcijos Sprendimas tvirtintinas.

Mokestinis ginčas šioje byloje yra kilęs dėl Sprendimo, kuriuo mokesčių administratorius nesant Pareiškėjos prašymo grąžino Pareiškėjai jos turėtą 210 608 Eur PVM permoką, pagrįstumo ir teisėtumo.

Iš bylos medžiagos matyti, jog ginčas tarp šalių dėl Pareiškėjos turėtos PVM permokos (skirtumo) dydžio, jos susidarymo laikotarpio, nekyla. Tačiau Pareiškėja skunde Komisijai įrodinėja, jog nesant Pareiškėjos prašymo grąžinti jai PVM permoką (skirtumą), Inspekcija skundžiamu sprendimu nepagrįstai ją grąžino Pareiškėjai.

Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (toliau – PVMĮ) 91 straipsnio 1 dalis (2020-06-26 įstatymo Nr. XIII-3169 redakcija, galiojanti nuo 2021-01-01) nustato, kad PVM permoka ir už atitinkamą mokestinį laikotarpį susidaręs PVM skirtumas įskaitomi (grąžinami) Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka ir terminais, atsižvelgus į šiame straipsnyje nurodytas išimtis ir apribojimus. MAĮ 40¹ straipsnyje nustatytų minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų neatitinkantiems PVM mokėtojams pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas neįskaityto (negrąžinto) už mokestinį laikotarpį susidariusio PVM skirtumo suma gali būti grąžinta ne anksčiau negu praėjus 6 mėnesiams nuo permokos susidarymo (PVMĮ 91 straipsnio 2 dalis).

MAĮ 87 straipsnio (2020-06-04 įstatymo Nr. XIII-3010 redakcija, galiojanti nuo 2021-01-01), reglamentuojančio mokesčių permokos įskaitymo ir grąžinimo taisyklės, 1, 3 ir 4 dalys nustato, kad mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos pirmiausia yra įskaitomos mokesčių mokėtojo mokėtinų kitų mokesčių, administruojamų atitinkamai Inspekcijos, muitinės ar Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, mokestinėms nepriemokoms padengti. Nurodytojo straipsnio 5 dalis nustato, kad mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos, kurios lieka po permokėtų mokesčių sumų įskaitymo šio straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatyta tvarka, grąžinamos mokesčių mokėtojo prašymu. Pagal MAĮ 87 straipsnio 10 dalį, jei mokesčių mokėtojas pageidauja, kad permokėtos mokesčių sumos būtų įskaitytos mokesčiams, kurių mokėjimo terminas nepasibaigęs, jis dėl to pateikia atitinkamą prašymą centrinių mokesčių administratorių kartu nustatyta tvarka. MAĮ 87 straipsnio 11 dalis nustato, kad prašymo grąžinti arba įskaityti mokesčio permoką pateikimo tvarką bei formas nustato centrinis mokesčių administratorius. Centrinis mokesčių administratorius turi teisę nustatyti prie prašymo pridėtinų dokumentų sąrašą, taip pat atvejus, kada mokesčio permoka grąžinama mokesčių mokėtojui be atskiro prašymo.

Taisyklių (Inspekcijos viršininko 2021-03-16 įsakymu Nr. VA-17 patvirtinta redakcija, galiojanti nuo 2021-03-17) 8.3.2.1 papunktyje nustatyta, kad be atskiro mokesčių mokėtojo prašymo mokesčio ir (arba) kitų įmokų permoka (skirtumas) grąžinama mokesčių administratoriaus iniciatyva, kai PVM mokėtojai atitinka MAĮ 40¹ straipsnyje nustatytus minimalius patikimo mokesčių mokėtojo kriterijus ir kitus centrinio mokesčių administratoriaus nustatytus reikalavimus.

Įvertinus susiklosčiusią faktinę ginčo situaciją aukščiau pacituoto teisinio reglamentavimo kontekste, darytina išvada, jog Inspekcija turėjo teisinį ir faktinį pagrindą priimti skundžiamą

sprendimą ir gražinti Pareiškėjai jos turėtą PVM skirtumą, nesant Pareiškėjos prašymo dėl permokos gražinimo. Pastebėtina, jog skundžiamo sprendimo priėmimas ginčo atveju suponuoja išvadą, jog, priešingai nei teigia Pareiškėja skunde (pasak Pareiškėjos, priimdama Sprendimą Inspekcija turėjo tikslą pakenkti Pareiškėjos reputacijai, įtraukiant ją į tinkamai ir laiku nevykdančių mokesčių prievolių mokėtojų registrą), mokesčių administratorius skundžiamo sprendimo priėmimo metu vertino Pareiškėją kaip patikimą mokesčių mokėtoją, kuriam PVM skirtumas pagal aukščiau pacituotas teisės normas gražinamas net mokesčių mokėtojui to neprašant.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, jog jeigu Pareiškėja neteikė prašymo gražinti jai susidariusį PVM skirtumą, nes turėjo tikslą šį skirtumą įskaityti ateinančio laikotarpio mokėtinai į biudžetą PVM prievolei padengti, vadovaudamasi Taisyklių 39 punkto ir 39.1 papunkčio nuostatomis („norint įskaityti mokesčio ir (arba) kitos įmokos permoką (skirtumą) nepriemokoms padengti ar įskaityti VMI administruojamus deklaruojamus ir nedeklaruojamus mokesčius, kurių mokėjimo terminas nepasibaigęs, užpildomas Prašymo formos priedas FR0781I, kur Prašymo 20 laukelyje „Įmokos kodas“ įrašoma permokos (skirtumo) suma ar sumokėta įmoka, prašomos padengti mokėjimo prievolės įmokos kodas arba VMI administruojamo nedeklaruojamo ar neadministruojamo mokesčio, baudos, paskirtos pagal MAĮ ar kitus mokesčių įstatymus, ar kitos įmokos kodas“), ji turėjo pateikti Inspekcijai Taisyklėmis patvirtintą Prašymo gražinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas FR0781 formą, užpildydama ir šios prašymo formos priedą FR0781I. Duomenų apie tai, kad teikė Inspekcijai nurodytosios formos prašymą mokesčio ginčo byloje Pareiškėja nepateikė.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, jog skundžiamas sprendimas yra pagrįstas ir teisėtas, priimtas MAĮ Inspekcijai suteiktos kompetencijos riboje, laikantis aukščiau pacituotų PVMĮ, MAĮ bei Taisyklių nuostatų, todėl yra tvirtintinas. Panaikinti Sprendimą, remiantis Pareiškėjos skunde bei jos atstovių skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu išdėstytais argumentais, nėra pagrindo.

Pareiškėjos atstovės skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu išreiškė prašymą atleisti Pareiškėją nuo Inspekcijos apskaičiuotų 172,53 Eur PVM delspinigių mokėjimo.

Pagal MAĮ 100 straipsnio 2 dalį esant šio straipsnio 1 dalyje įtvirtintiems atleidimo nuo delspinigių mokėjimo pagrindams nuo delspinigių mokesčių mokėtoją gali atleisti mokesčių administratorius, o mokesčio ginčo metu – ir mokesčio ginčą nagrinėjanti institucija. Kai atitinkamo sprendimo priėmimas priklauso mokesčių administratoriaus kompetencijai, atleidimo nuo delspinigių tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius. Inspekcijos viršininko 2004-07-26 įsakymu Nr. VA-144 patvirtintų Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų taisyklių (nuo 2012-10-07 galiojanti 2012-10-01 įsakymo Nr. VA-89 redakcija) 8 punkte nustatyta, kad mokesčių mokėtojas nuo baudų, delspinigių ir / ar palūkanų gali būti atleidžiamas jo prašymu arba mokesčių administratoriaus iniciatyva (nesant mokesčių mokėtojo prašymo): mokesčio patikrinimo rezultatų tvirtinimo metu; nagrinėjant mokesčio ginčą; atliekant atskirą atleidimo nuo baudų, delspinigių ir / ar palūkanų procedūrą.

Atsižvelgiant į Pareiškėjos išreikštą prašymą atleisti ją nuo PVM delspinigių mokėjimo, į tai, kad Pareiškėjos atleidimo nuo delspinigių klausimu mokesčių administratorius nėra priėmęs jokie sprendimo, o šiame ginče Komisija nagrinėja tik skundžiamo sprendimo dėl PVM permokos gražinimo pagrįstumo klausimą, į Inspekcijos atstovo skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu išdėstyta pozicija, jog Pareiškėja turi teisę kreiptis į mokesčių administratorių su prašymu atleisti ją nuo PVM delspinigių mokėjimo ir mokesčių administratorius, gavęs iš Komisijos įpareigojimą spręsti Pareiškėjos atleidimo nuo PVM delspinigių mokėjimo klausimą, šį įpareigojimą vykdys, darytina išvada, jog šis Pareiškėjos prašymas perduotinas nagrinėti Inspekcijai.

MAĮ 2 straipsnio 22 dalyje yra nurodyta, kad mokesčiai ginčai – tai ginčai, kylantys tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo ar kito panašaus pobūdžio sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokesčiai, taip pat dėl mokesčių administratoriaus sprendimo atsakyti gražinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą). MAĮ 145 straipsnio 2 dalis nustato, kad šiame įstatyme numatyta mokesčių ginčų nagrinėjimo procedūra taip pat taikoma nagrinėti mokesčių mokėtojo skundams dėl mokesčių administratoriaus sprendimo neatleisti nuo baudų bei (arba) delspinigių

mokėjimo ir mokesčių administratoriaus atlikto mokesčių mokėtojo turimos mokesčio permokos įskaitymo. Atsižvelgiant į išdėstytą, Komisija, šio ginčo atveju nagrinėdama skundžiamo sprendimo, kuriuo Pareiškėjai buvo gražintas PVM skirtumas, pagrįstumo klausimą, nevertina Pareiškėjos skunde akcentuojamų Inspekcijos veiksmų, susijusių su skundžiamo sprendimo Pareiškėjai per *Mano VMI* siuntimu, taip pat ir Pareiškėjos reikalavimo atlyginti jai dėl skundžiamo sprendimo priėmimo atsiradusius nuostolius. Pagal MAĮ 36 straipsnio 12 punktą Pareiškėja turi teisę įstatymų nustatyta tvarka apskūsti bet kokį mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) veiksmą ar jo neatlikimą. Skundai dėl mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) sprendimų, nenurodytų šio Įstatymo 145 straipsnyje, jų nepriėmimo, taip pat skundai dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimų (jų nepriėmimo), kuriais mokestiniai ginčai nesprendžiami iš esmės, nagrinėjami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka (MAĮ 146 straipsnio 1 dalis). Pagal Administracinių bylų teisenos įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 3 punktą bylos dėl žalos, atsiradusios dėl viešojo administravimo subjektų neteisėtų veiksmų, atlyginimo priskirtinos tik administracinio teismo, tačiau ne Komisijos kompetencijai.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

1. Patvirtinti Inspekcijos 2022-11-25 sprendimą gražinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-1264116.

2. Perduoti Inspekcijai nagrinėti Pareiškėjos prašymą atleisti ją nuo PVM delspinigių mokėjimo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskūsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos narė, pavaduojanti Komisijos pirmininką

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė

Komisijos narys

Andrius Venius

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė